

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.
Complectitur annos LXXIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 559. Pelagii Pap. Annus 5. Ivstiniani Imp. Annus 33.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14926

prosequenda minime contempserit, nec fasces dicendi. Atque...

XIV. Hoc eodem anno, quem dicitur adnotatum post Consulatum Basilij decimum septimum magnus ille Ecclesie...

Callianus Imperatoris Præful de numero Christi, Quam satis æquus...

XV. Hoc eodem anno magnus ille Iohannes cognomento Siliarius...

XVI. Hoc eodem anno magnus ille Iohannes cognomento Siliarius...

IESV CHRISTI Annus 559.

PELAGI PAP. IUSTINIANI IMP. Annus 5. Annus 33.

QVingentesimus vnde sexagesimus Christi annus idem Iustiniani Aug. trigentesimus...

Pelagus caput, completus Papa Iohanne, recitatur ab eodem & epitaphium Pelagij Papæ in scriptum his versibus...

Exemplum Bullæ Papæ Iohannis Tertii, ubi dicitur Iustitiam duo decim Apostolorum...

PELAGI PAP. OBIVS.

PELAGI PAP. EPITAPHIVM.

II. DE BASILIÆ CATH. APO. STOLOS. RVM.

III.

CONFIRMARE.

* ad

mon ante palatium Constanti... sed morte preuen-
tum in horam reliquit. Deinde patri nostrum capta ante,
quod ipse dimisit dominus gratia optulente, vel perfectum vigine
finem adduximus: hanc etiam in Natali Apostolorum Philippi
& Jacobi, quod est in Kalendis Maij, ad honorem omnium A-
postolorum decenter dedicatam Titulum Cardinalem illam con-
struimus, necnon & parochiam sicut ceteri Tituli Viri habent
de aliis & de aliis collegentes, sic tantis & tam honorabilibus basilica
ratam & in omnia deliberalimus. Non enim laudatamur, si
solum edificis extollendis laborauimus, & alias dignitates Ec-
clesiasticas non prouideremus.

IV.

Idcirco presentis & consentiente fratrum nostrorum cetera, no-
na basilica concessimus & attributam parochiam determinamus,
ita sane ut omnes capelle constituta vel constitutenda, & populi,
quoslibet a terminis istis comprehenduntur, Apostolica basilica de
parochiali iure deinceps penitus respondeant, videlicet: A via ubi
est calix marmoreus, & lapu marmoreus magnum in gradibus
excavatam, cum omnibus domibus ante se: & inde itro iuxta Ec-
clesiam sancti Marcelli, & declinatur ad leuam, ante Ecclesiam
S. Mariae, quae est in Via lata, & inde reuertitur per vicum
viamque sub monte Tarpeo, usque ad arcum Clagentariorum, &
inde itro in viam ad leuam per viam secum hinc, qui dicitur
Mirabilis, atque per Scalas marmoreas sit ascensum per ceteram
montis usque ante Caballu marmoreus traiecit via, ac inde verit-
atur ante arcum Pacu: deinde ad dexteram extenditur iuxta la-
muntum super Caritatem, & exinde dextram per Calicem montis
usque ad horu Veneris, & deinde itro in viam Salariam, & exi-
tur in Triclanum deinde descenditur per Silicem, & sit trahitur
super fontem in viam iuxta Monumentum, & deinde conuer-
tatur circa eandem formam ceteris usque illuc, ubi dicitur Can-
nella eiusdem forme, & exinde recedunt per viculum Capra-
licum cum in hula & casti ex troque Lateri via ad profatum Cal-
licem marmoreum, lapidem in gradibus excavatum.

V.

Insuper ex sacro nostro Vestituro hac donaria centulimum,
videlicet Crucem unam auream pensantem libras sex, calicem
vnum aureum pensantem libras duas, calices duos argenteos
pensantes libras quatuor, vestes quoque sericeas cum gemis albis
& auro contextas quatuor: libris etiam multas ac variis eam
adornatas curauimus. In Ecclesia Apostolorum nostris manibus
consecrata & dedicata parochialibus terminis statuta, ac donaria
impartiri ex parte Dei omnipotentis & B. Mariae & authoritate
Apostolorum Petri & Pauli & omnium Apostolorum benefici-
tatem nostram, & suorum peccatorum remissionem capitali
litteris ac privilegio obseruatum & condonatum.
Contra alienationem autem & praerogationem, eadem auctori-
tate, usque ad sacrosanctum Dathan, Cora & Abiron Moyse
superuentum & contra alienationem maleditionem & damna-
tionem intendamur & confirmamus. Ipsa gloria, laus, potestas,
imperium, qui vivit & regnat per infinita secula saeculorum. A-
men. Bene valeat.

VI.

Dat. temporibus domini Iohanni Tertij Papa per manus Pe-
tri Episcopi Cancellarij sanctae Sedis Apostolicae, mensis Maio, die
tertia.
Ego Curinus in Dei nomine Secretarius S. Romanae Ecclesiae
sicut inueni in charta in privilegio Tituli Apostolorum, fideliter
in hac membrana exemplificauimus.
Quo vero ad eiusdem Pelagij Papae scripta pertinet,
praeter Epistolas, quas superius suis locis posuimus, ex-
tat eiusdem nomine Epistola nonnulla prostra ad Vigili-
um quem dicitur Episcopi scripta: sed dum ad finem eius
data ponitur sub Consulatu Narsetis atque Iohannis, im-
pulsit suspitionem augeat. Etenim cum vetera quaeque
monumenta signata ubi que reperiantur post Basilij Con-
sulum toties repetunt: plane significatur, nullam ali-
quam interea Consulem esse creatam. Et ne de his dubi-
tationibus habes Cassiodorum a numeratam annos post Con-
sulum eiusdem Basilij vices semel repetitum. Quod
si Narsetis, vel aliorum post Basilij Consulatum fuisse
Consulatus Falstis interpositus: certe non ab illo ultimo
Consulatu Basilij tot anni post eius Consulatum repe-
rentur inscripti, sed post Consulatum Narsetis atque Ioh-
annis. Sic igitur ex his reliquijs etiam Epistole post Con-
sulum Basilij datae, sed aliorum a Merca ore Consulatum
iura suppositae, impulsit suspedit redduntur.

a Cassiodo-
de compo-
sitione.

Rursum vero quod ad Pelagij Papae scripta atque ces-
sas spectat, audi quae Papyrius & vir plane doctus in
Francorum Annalibus dicit, dum agit de Childoberto
Rege: Childobertus Ruffinum in Italiam ad Pelagium Roma-
num Pontificem miserat, rogatum ut Catholice Leoni romani
aduersus Eutydetem sequebatur. Pelagius respondit, librum
illam ecclesiae probavit usque ut Rex postularat non iam fides for-
mulam scripsit. Exstat Epistola Pelagij ad Childobertum. hinc
iple. Porro eum scribentis fidei professionis libellum si-
que Epistolam Pelagij occasione oborta illa fuisse videtur,
quod cum contra Trii capitula pro Quinta Synodo (vt
vidimus) sententiam sequebatur, in suspitionem lae-
piae, offensaeque Catholicae fidei haud medicorum
adductus esset: cum praesertim defensores Trium capi-
tolorum illud ubique vulgarent, ac pariter exclamarent,
Chalcedonense Concilium: qua quidem calumnia impugnant
dubitantium animos liberat, eam ad Childobertum
de fide Catholica Pelagij epistolam sedit quod & pet-
fuisse sanctam Gregorium ad Theodolindam Reginam
eamdem ob causam oportuit.

Sed & ex d'ctis illud obferat: cum in dubium venit
Romani Pontificis fides Catholica, non alimde eius pe-
ti conuenisse examinationem atque discussionem, quam
a fide tradita a peccatofessoribus quibus si consentiat, ni-
hil sit, quod possit eum erroris arguere, secus si contra.
Sic igitur Childobertus Rex de fide Pelagij subdubitan-
ad S. Leonis Papae Epistolam de recta fide ad Flavianum
conscriptam promouit: tui se in omnibus cum Catho-
lica Ecclesia consentire cum profertur sic scriptis Pelagij
gus, omnem profectus concepit de se suspitionem
amouit.

Hae autem ad finem rerum gestarum Pelagij Pa-
pae oportuit collocasse, cum nobis esset penitus incom-
petum, quoto eius Pontificatus anno contigerit. Sed
accidit, ut eius iam tomus (vt supra suspensus dictum est)
cum alia ad nos esset ab Ecclesia Arclarenfi complere
diferorum Romanorum Pontificum ad diuersos
Episcopos Arclarenfes datae Epistolae inter alias repeti-
rentur, eas de fide Catholica ad Childobertum Regem
litteras scriptas, quae de ipse eum de eadem & Con-
sultati, quando tamen datae fuerint, ex alia Epistola tunc ab
eodem Pontifice ad Sapaudium, sine Sabaudium, Arclae-
ntem Episcopum scripta posuimus intelligere, quae da-
ta legitur anno decimo sexto post Consulatum Basilij:
est is annus Domini quingentesimus quinquagesimus
septimus: Pelagij vero Pontificatus annus tertius. Epi-
stola autem ad Sabaudium sic se habet:

Dilectissimo fratri Sapaudio Pelagius.

Tanta nobis est circa personam tuae fraternitatis affectus, ut
nullas occasiones transire silensio praeterimus. Dumque vinceret
illuc Petro viri negotiari, praesentia curamus ad frater-
nitatem tuam scripta dirigere, desiderantes, ut de incolumitate
quoque vixissim datae opportunitate tribus agnoscamus. Atque ideo
sicut ante fratrem meo & caritatem amare, indicamus, praesentiam
Domino corae nos omnia praesentia gerit. Et horum, vt si Episto-
lae, quam per diaconum atque subdiaconum fratrem tuum ad
excellensimum filium nostrum Childobertum Regem direxi-
mus, in qua de institutis beatissimum Patrum nostrorum fide-
dem Catholicam nostro per Dei gratiam sermone deproptimus,
tam ipsi gloriosissimo Regi, quam caritati tuae, vel alio fratri-
bus & Coepiscopo nostro placuit, rescripto tuae caritati cele-
ritim agnoscamus.

Praeterea commendamus specialiter dilectioni tuae Romanis,
qui illi hospitium meum conferunt, vt solatium fraternitatis
tuae & continentiam, qualem peregrinatio gerunt possit, inu-
niant: quos etiam filio nostro magno gratissimo vobis Patrius La-
culo genitoris tuo ex nostra persona volumus commendari, vt in
sua continentia recognoscatur, quantum apud caritatem tuam
eu commendatio nostra profuerit.

Sed & illud ad commemoracionem tuae fraternitatis ad-
ducimus, vt (sicut iam praesentibus vestris) quae paup-
ducimus, vt (sicut iam praesentibus vestris) quae paup-

VII.
b. Papyrius
nat. Franc.
LIGATIO
CHILD-
BERTI AD
PELAGIUM
PAP.

VIII.

IX.

X.
PELAGIUS
PAP. 37.
VIGILIO
SAPAUDI
ARCLAREN-
SIS EPISCOPI.

XI.

XII.

non ex genere, sed est cunctis & cum ea atque foga de eo, quod...

peruicissimam Filium Dei, sed sicut scriptum est, Sapientia edificavit...

Datus est gloriosissimo atque precellentissimo Childberto Regi Pelagii Episcopi.

Est ergo verus atque idem Iesus Christus verus Filius Dei & idem ipse verus Filius hominum, perfectus in Deitate...

XXXII. Hanc enim generis Saluatoris Domini nostri Iesu Christi...

Ac propterea sicut saepe diximus, unum eundemque Christum esse verum Filium Dei, & eundem ipsum verum Filium hominum...

Fides Papae Pelagii.

Ad illud quod dicitur in Evangelio, Quia non est in gloria...

XXXIII. Credo igitur in unum Dominum Patrem & Filium & Spiritum sanctum...

Hic est igitur fides mea & spes qua in me dona misericordiae Dei est...

XXXIV. Ex his autem sanctis & beatissimis atque consubstantiali Trinitate...

Ad postremum autem haec de eo apud Anastasium: Hic fecit ordinationes suas...

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

IOANNES PAPA III.

XVIII.

S. EUPHRO NIVS EPI SCOPVS TYRONEN SIS CREATA TVR. a Gregor. Turon lib. I. Marini. cap. 31.

DE PARI SIEN. PRI ORI CON CILIO.

XIX.

b. Conf. Pa. rti. c. 1. 119. 2. C. 100. XX.

* culte,

quadragesimo. Qui etiam alius secunda mensis Marty: & testavit Episcopatu mensis tres, & d. et viginti quinqu. sicque vigesima septima mensis Julij subrogatus est in locum eius Ioannes cognomento Carellinus, ex patre Anastasio viro illustri.

Quod autem res Galliarum perlestrado occurrit hic est annus, quo S. Euphronius Turonensis Episcopus creatus est, vir qui temporebus non eam tantum provinciam, sed vniuersas plane Gallias illustrauit. Supputato autem temporis hac ratione deducitur, quod scilicet eiusdem Ecclesie Episcopus Gregorius a secundum Sigeberti Francorum Regis annum, eundem numeret septimum S. Euphronij. Porro Sigeberti regnum inchoatum esse annis Domini quingentesimo sexagesimo quarto, quae dicuntur inferius, patam facient. Quod igitur hoc anno certum sit iustificatione Gregorij Euphronium Turonensem Episcopum sedere cepisse, affirmare et necessitate est, cuncta, quae sub eodem Episcopo facta esse dicantur, non ante praesentem annum contigisse. Vnde & illud ex his inferitur, Patiensis Coeciliam, cui idem S. Euphronius praesens fuit, non ante hunc eundem annum celebrari potuisse, licet alij ante biennium referant. Dignus plane memoria commentus ille habetur in quo Patres inter alia laudabiliter in scriptura, insurgentes aduersus reges inuictos in res Ecclesiarum inanis inuicentes, quorum id facere audent, anathematice ferendos esse sanxerunt. Ex bello ciuili exorta licentia illud effecit, ut non aduersus sanctum tantum bona manus hostes iniicerent, sed & ad res Ecclesiarum minime abstinebant, atque qui ea ab Episcopis impetrate distulerent, importuna petitione ad Regibus obtinerent: ita cum sacrilegio auaritia grauis, inconciliabilem tenens praedia inuadebat Ecclesiarum. Sed & ambitio ambicio, flexuolusque gressu ad honores peruenire despicens, breuiori via saeculari iuncta potentia ad primos Ecclesiarum honores sibi aditum patefecit, cum videlicet pro Episcopatus ibi dispensandi ipsos Reges adirent, petentesque ab eis, quod obtinere per leges Ecclesiarum non licebat.

Quamobrem aduersus eiusmodi adeo temere praesumpta, sacre lege tentata, atque probrose usurpata sanctissimi Galliarum Episcopi insurgentes, non clanculo, vel in angulo, Regum timore, Synodum cogere, sed Parisiis, ubi Rex ipse degere consuevit. Praeterea tunc nobili Ecclesie Parisiensis S. Germanus recens creatus Episcopus, ut ex ordine subtributarius patet, quem actualitatem zelo Ecclesiarum disciplinae auctorem fuisse eius modi congregandi Concilij, mihi facile persuadeo. Res plane agebatur magni momenti, verum etiam aduersus Reges Ecclesiarum iura sibi usurpantes certamen suscipiendum erat: plura tamen apud eos fuit Dei timor, quam Principum terrores, sicque sacerdotali vigore, quo scilicet in sanctos Principes esse subditos sacerdotibus (si modo Christi esse oves, & numerari sub grege ipsius velint, & non procal abici, & inter hec haberi maleditionis haeredes) rem tantam aggre diantur, primoque loco eiusmodi canonem promulgantur:

Itaque placet, ac omnino nobis conuenit obseruare, ut quia nonnulli themeres sui, per quoslibet scripturas pro capti animi de facultate boni seca, Ecclesiam aliquid contulisse probentur: quod ad diuersa minus Deum timentibus eorum mortifera calliditate tenetur, ut aliarum oblatio illis perineat ad ruinam; nec inueteri corde possunt diem iudicij, dum nimis cupiditate delinuntur ardere. Quicunque ergo immemor sui interitus, res Ecclesie (ut supra diximus) delegat, si minus possidens, praesumpserit retinere, & veritate comperta res Dei seruis suis dissimulauerit reformare: ab omnibus Ecclesie segregatus, a sancta communione, habeatur extraneus, neque aliquid meretur habere remedium, nisi culpam propriam verum emendatione purgauerit. Indigne enim ad altare Domini properare permittitur, qui res Ecclesiarum & auidas rapere & iniuste possidere, ac in iniqua defensionis perdat. Neiores enim pauperum iudicandi sunt, qui eorum taliter alimenta subtraxerunt. Sacerdotale tamen debet esse prouisio, ut iudicium aduersus manifesta procedat: ut si res usurpatae iniuste, quae tenent, & ad iustam aequitate restituantur.

Quod si negligenter cum necessitate compulerit, postea praedictum sacerdotale districto inuatur a percellat. Neque quisquam per interregnum res Dei defraudet: nimirum: quia Dei potentia sanctorum regum terminum singulari dominatione concludit. Quod si praesumpserit: & istum offensam & praedicta damnationis periculum sustinet. Compertis uero etiam huiusmodi seruum districtum imponimus, qui facultates Ecclesie sub specie largitio regis improbae surreptione peruerint.

Sera namque de his rebus penitentie commouentur, cum iam antea temporibus contra huiusmodi personas canonum suffulsi praesidio se sacerdotale Domini erigere delinissent, ne mensuetudo indulgentia ad similia perpetua improborum audaciam adhibet quoties praesertim sed nunc tardis, inuictum mole depressi, damnae quaeque Domini compelluntibus, excitantur. Quod si uero, cui res Dei competit, in alioque, ubi res agitur, maxime sicut territorij conuenerit, sacerdotale loci illius, ubi habitant, Episcopus ille huiusmodi praesertim contra praesertim persona, litteris maxime reddat instructum: tunc Antistes, ipsi frangi conuictae comperta, aut peruersam aduersionem corrigat, aut canonica disciplina condempnat, &c. quae nos superius alla occasione recitauimus. Et rursum inferius si perperuo anathematice feriat, qui res Ecclesie consistere, aut conerere, a Rege scilicet postulare, aut peruadere periculo infestatione praesumpserit.

Sed & ne Clotharij Regis, qui (ut diximus) coniugis suae defunctae sororem uxorem duxerat, & aliorum incestuorum Principum exemplo populus Francorum solius mores sanorum dominorum imitari depraueuerit, huiusmodi sanctissimi Patres aduersus inlicita coniugia haec statuerunt: Conuenit etiam vniuersis sacerdotibus, ut non solum praesentium rerum actum, sed & antiquorum compertum praesertim remedia. Nullus ergo illius coniugia contra praesertim Domini iure praesumat, id est, si ratio relicta, nec nouerit, an suam, relictaeque patri, vel sororem uxor, sua fuisse aut sit, clare, atque annuunt quae opus quae relicta est, neque moris sui materet, & coniugio postatur: pari etiam condicione a coniugio amita, primigena, ac filia primigena canonibus praesertim abstineret. haec sancta Synodus, malos excrecentes extra Regum exemplis reges inuicentes. Sed & in Reges ipsos praesertim contra canones, arrogantique sibi libi praesertim Ecclesie pastoribus delinunt in Episcopos, haec statueret.

Quod in aliquibus rebus consuetudo praesertim neque, ac doctetia canonum uoluntate placuit, ut extra aliquam consuetudinem canonum dacta seruentur. Nullus uero in inuicta ordinatus Episcopus, nisi quem populus & clericorum electio plenis sima quaeritis uoluntate non Principis imperio, neque per quam libet condicione contra metropolitani uoluntatem, vel Episcoporum provincialium ingeratur. Quod si per ordinationem regum bonorum istum culmen, peruadere aliqui nimia temeritate praesumpserit: a comprouincialibus loci ipsius Episcopis recipi uolentem mereatur. Quem indebitis ordinatum cognouit, si quo de provincialibus recipere contra interdicia praesumpserit, si a fratribus omnibus segregatus, & ab ipsorum omnium choritate remouetur. Saue quidem id Regibus praesertim hoc sacralo tum in Occidente, tum etiam in Oriente, ea, quae sunt dicta, & suo loco dicuntur, fidem haud dubiam hanciant.

Insuper uero cum hisdem temporibus inter sanctos Episcopos Gallicanos uigeter Ecclesiarum disciplina, contigit, et praui homines a Rege impetrare consenserunt, quod ab Episcopis fierent prohiberi: unde & sicbat, ut etiam praeter bona, fauore Regis, quom opiantur, peterent sibi coniugem. Cui remeitati Patres obuiauerunt, ista etiam uetere, haec facientes si: Nullus rei alienos comperere a regis audeat potestate: Nullus uideam, neque solum aliter extra uoluntatem parentum aut rapere praesumat, aut Regi beneficio affiner postulantem: quod si fecerit, similiter ab Ecclesie communione remouetur, anathematice damnatione plebatur, haec & alia Patres, in omnibus regiam auctoritatem plus aequo sibi iumentem sacerdotali robore reprimentes.

Cum autem huius Concilio Parisiensis inuicta & suble-

XXI. defenia

XXII.

XXIII.

XXIV.

XXV.

XXVI.

...piter reperitur Saphoratus eius civitatis Episcopus,
quem interfectis Conellio quinto Aurelianiensi
habere (et vidimus) anno Domini quingentesimo quin-
quagesimo fecerit ad eum mihl per laudo, postea quod
habere Conellum unum Parisiense, in quo idem Saphoratus
deposuit legat, ante praesentem Synodum celebra-
tam esse, inter quosque ordinem, ut quod prius factu,
dixit postea celebratum Concilium hoc vero, de quo
antico post illud fuisse habitum, et & qui huc habe-
re Germanus Parisiensis, quae Eusebio successisse
post depositum Saphoratum Ammonius tradit. Sane qui-
dem cum Parisiense Concilium illud secundum dictum
(ut ex ipso patet) paulo post quintum Aurelianiense Co-
ncilium habuit assiderat, et quae ratio praesideret ante
praesentem Synodum esse collectam.

Quod vero pertinet ad sanctum Germanum: ipsum
et Abbate monasterii S. Symphoriani sanctitate vixit, di-
gnis modis, & miraculorum editione praesentem,
praecedentibus Propheciis, vocatum ad regimen Pari-
siensis Ecclesiae, Fortunatus Parisiensis a Episcopus tra-
dit, quibus ab eo praecelae acque mirifice gestas enarrat.
Sed & Venantius Fortunatus, quatuor sub eodem sancto
Germano politer Ecclesiastica disciplina Parisiensis Ec-
clesiae, legitur ecclesiam ad Parisiacum clerum in-
scripto quibus suis line.

*Sed Dux Germanus felix exercitum hic est,
Mox in castra manu, & tua castra manu.*
Cuncta piae docuerunt, maximo Dei beneficio his ca-
lamitosis temporibus euctum esse in sedem Ponti-
ficium tantum Antistitem, cuius virtutum fulgore non
Gallicae, sed vniuersae orbis Occidentalis illustra-
retur, proficerentque omnes tunc viri montis & exemplis.
Inter alios vniuersum quantum sub eodem Antistite Chil-
debertus Rex Francorum pietate eduxit, plura sunt
exempla, & egregia monumenta, et quae in primis b. illi-
cui, quam S. Vincentio, Iosepho Germano hortante, construc-
tione quae in loco dictum sumus.

Delemositarum vero copiosa largitione Fortuna-
tus Parisiensis Episcopus in rebus gestis eiusdem
Sancti Germani haec habet his verbis: *Quae* (inquit) *ele-
mum tam de rebus Ecclesiae, quam populi oblatione, vel regio
manere per manus eius facti fuerat, sed, solum illi, qui omnia sit,
vniuersi & numerati. Denique quaedam vicia praecellens in
Childeberti Rex cum ei direxisset sex milia solidorum pau-
peribus eroganda: expendens vna milia, reuertitur ad Pala-
tium, interrogatusque a Rege, si adhuc redideret, quod ege-
re videretur: respondit, mediocrem refectisse, nec inuenisse se
magis, quibus mox totum expendere. Erat ergo spectanda
reuerentia vniuersi sacerdotum & Principum: faciebant apud se de
iustitiam, iugumque, & de pietate certamen. haec Fortuna-
tus de Childeberti Regis sub sancto Germano erga pau-
peres amore acque munificencia: ut plane illud fuerit
certum et periculum cognitum, vbi Sacerdotes sancti di-
gno cunctos expleat suos, Reges sponte leillis suaque
bona subire, secundum vulgatum illud Machabeorum
cui: Propter Omnia duntaxat pietatem & animos odio habent
non mali subat, ut & ipsi Reges & Principes locum suum d
non dignum duxerunt, & templum maximis honoribus illustra-
runt. Ac de S. Germano plura inferius nunc rursus ad S.
Euphrosium Episcopum Turonensem, de quo dicere
cogimus ipso cordis narrationis Concilii Parisiensis,
recurret oratio.*

Erant ad hunc ipsum dno Epistolae Venantij Fortu-
nati, quibus carmen, quo eam mirifice laudat, dignum-
que sancti Martini praedicat successorem, cum eius tem-
pore amphioribus miraculis eiusdem sancti cineres cofu-
cassent. Praedicat idem Fortunatus eiusdem sancti vi-
uiteret a laetitia pauperes mitificam charitatem illis ver-
libus d.
*Admiris si videret, pariam tu reddidit amatum,
Et per se proprias hic habet dolores oper.
Si qua magna genit, vixisse hunc nemo recedit:
Sed lacrymas remouent, leti sicare facu.*

*Martinus meritu haec vos in sede locavit:
Dignus erat haec, qui sua iussa colat.
Illa tenet colom, larga danti omnia voto:
Christi, vultus erit hunc imitando virum, &c.*
At (ut paululum a Synodi Actis diueramus) quae hoc
loso tempore, cum sederet Euphrosius, & bella vigerent
Clotharij a duces Chrammum filium suum miranda fieri
conspicunt virtute S. Martini, rogante eodem Euphro-
nio Episcopo, memoratu digna, acceperit a Gregorio eius-
dem Ecclesiae Antistite successore, dum ait:

*Dignum existimam & illud non omittere in relatu, quod Vi-
lithario Presbytero referente audivi Tempore, quo propter per-
fidiam Chrammum regis Clotharij Regis inuenerat, in basilicam
sancti Martini confugit, atque ibidem in catenu postus custo-
diebatur: sed virtute beati Martini Praesulis commota a catena,
stare non potuerunt. Nescio autem quomodo innotente negli-
gentia, foris atrium comprehensus est: quum oneratum ferro, vin-
dium post terga manibus, ducebant ad Regem. At ille voce magna
clamare cepit: ut sibi beatus Martinus miseretur, orare, uti
eam fineret abire captiuum, cuius deuotus expectaret templum.
Statimque in eum vocibus, orante beato Euphrosio Episcopo de
muro ciuitatu contra basilicam, dissoluere sunt manus eius &
omnes haste catenarum confractae ceciderunt. Perditus autem
vsque ad Regem, ibi iterum in compediibus & catenu constructus
retinebatur: sed inuocato nomine sapientis patroni, ita omne fer-
rum super eum comminatum est, ut putares illud fuisse quasi fi-
glonam. Hoc tantum erat in spatio, ut non solueretur a vinculo,
quod illi quae nomen illud sacratissimum inuocasset: inuocato au-
tem, omnia soluebantur. Tunc rex altior ingenij videns virtutes
S. Martini ibidem operari, & ab onere vincularum absoluit eum,
& pristinae restituit libertati. Haec ab ipso Vilithario Presby-
teri ore carum multum restituit facta esse cognouit. Ita Gregorius.
Porro quomodo tot tantisque donis abusus, aduersus
patrem iterum rebellans, meritis impius poenas dedit,
infectus suo loco dicemus.*

Redeamus modo ad S. Episcopos prioris ordine pos-
siti Concilii Parisiensis. Interfuisse eidem quoque repe-
rit Sancti. Praetertaxus Rothomagensis Antistes nobil-
ior postea redditus corona martyrii, de quo suo loco
pluribus agendum erit. Qui vero sub scriptus Chalae-
riticus nominatur, scias hunc fuisse Episcopum Carno-
tensem sanctitate clarum, sed iniuria temporis obscu-
ritatum: de quo vnicum, quod extat, monumentum
hic describendum putamus, ut quoquo modo eundem
vindicare in locum. Venantius enim Fortunatus
fetas sepulchro huiusmodi inscripsit Epitaphium hoc
titulo praenotatum:

*Epitaphium Chalaei Episcopi ciuitatis
Carnotensis.*
*Illacrymant oculi, quantuntur viscera fletu,
Nec tremuli digni serbere dat a valent:
Dum modo quae nobis vno, dato verba sepulchro,
Carmine vel dulci cogor amara loqui.
Digne tui meritis, Chalaei tunc sacerdos,
Tarde notus nobis, quam cito, chara fugit.
Tu patriam repeti, nos triste sub vrbis relinquis:
Te tenet aula nitens, nos tenet obsa dies.
Ecce sub hoc tumulo pietatis membra quiescant:
Dulcor in tumulo, lingua sepulchri sacet.
Forma venusta daretur, animus sine fine benignus,
Vexis vana legem praeneditat a Dei.
Speret illi, tutor viduarum, panis egentium,
Cura propinquorum, promptus, ad omne bonatum.
Organa vniuersi cecinit modulamina dulcis,
Et tetigit laudans pleetra beata a Dei.
Cautere eloqui bene patiens vulnera morbi
Quo patiente fuit sula medela gregi.
Sex qui infra gerens, oculo bonum in super animos,
Exoptat terra iustus ad ostra reditu.
Ad paralyticas epulas se cuncte reditit:
Vnde genit mundus, genidet bonare poluit.
Et quia non dubio quant a est tibi gloria laudam,
Non debes fieri talis, amice Dei.*

XXX.

e Greg. Tal
ron. de mi-
rac. S. Mar-
tib. l. c. 23.
CHRAM-
MVS LIBE-
RATVS A
VINCVLIS.

XXXI.

Fertum,
carm. l. 4.

* & melle

* lictus

Has

XXXII.

Hec quo sancti Pater pro magna parva suscitavit.
Pro Fortunato, quod precate tuo.
 haecenus vetus memoria Chalcedonici: sed agamus de reliquis.
 Interfuit pariter eidem Conclio fama insignis, decus Aquitanie, Leonius Episcopus Burdigalensis, de quo plura dicenda nobis erunt inferius, cum gemus de Conclio Santoneasi ab ipso collecto oporto idem interfuit reperitur quarto Aurelianensi Conclio. Præter alios vero nobis incompetos, qui penultimo ponitur loco Paternus, sanctitate conspicuus exiit Episcopus Abreigenis, quem etiam Catholica Ecclesia alicripum tabulis Ecclesiasticis annua memoria celebrat decima sexta die Aprilis. Extat ad eundem Epigramma Venantij Fortunati his verbis:

Nominis auspicio fulgent tua facta Paterne,
Munere, qui proprio te facta esse patrem.
Seruisq; nostris non numeratis omnia praeclusis.
Et tibi denari dicit pia vota libere.
Ut bona distribuas modo qui tam promptus habere,
Vnde magis praestes, amplificentur oper.
 Quodnam esset ieritium, quod Paterno Imperij Fortunati, idem alio declarat Epigrammate verbis istis:
Paternus tandem iussu, veteranda Sacerdos:
Nominis officium iure, Paterne, regis.
Qui prope meritis ornatus altera Christi,
Tam praec quam voto das placitura Deo.
Supplicio, crede tamen, si quid nos forte scellit.
Nam solus huius metas errat habere manus.
Obvinate supplicis modo pagina missa saltem:
Hac quoque cum reliqua me memorare velit.

Fortun. eorum lib. 9.

XXXIII.

hæc Fortunatus ad Paternum tunc adhuc Abbatem, vt eundem Epigrammatis inscriptio habet extantes ab eo præclare gestæ.
 Qui vero vitimo loco ponitur Samson Episcopus, idem claruit in Minor Britannia sanctus Dei Sacerdos, cuius perpetua vget memoria in Ecclesia, que eius nalem diem celebrat vigesima octava Iulij. Sunt et alij nobis hanc scripturam monumentis satis noti: porro omnes qui hanc decem memorantur: statueruntque canones noem tantum numero, sed virtute polientes, quibus Regum coramq; min fiteorem atque aliorum sub mimam iumentum temeritatem reppererunt: ex quibus non solum ij, qui illis vixere temporibus, sed & Nouatores nostri temporis exagientur.

XXXIV.

Non præterea, quod Episcopi, qui huic S. Synodo interfuisse reperitur, Euphronius, Prætextatus, Germanus, Felix, Domitianus, ibidem nominati, & præter eos duo alij V. Arosius & Domnolus, alci Redonensis, Cetonianensis alci sanctitate clarissimi in scripto reperitur in Epistola ab eisdem data ad S. Radegundem Reginam de seruanda institutione monastica, quam miro ardore animi suscepit, & cum Regis alique nobilissimis virginibus. Pictani ecclebat, quod enim ex horum dicitur ad dictum monasterium Deo dicandæ virginibus conuolassent: ne aliqua ex illis post promissionem Deo factam ad propria redire posset, vel nubere, hîdem sanctissimi Patres eiusdem scribere Epistolam ad sanctissimam Reginam, que sic habet:

Recitata habetur à G. 5. lib. 9. 47. 39.

Domina beatissima & in Christo Ecclesia filia Radegondi
Euphronio, Prætextato, Germano, Felice, Domitiano, Villorino, & Domnolus Episcopi.

XXXV.

Sobritia sunt regiter ista genu humanum immensa Diuinitatis prouisa remedia, nec ab officio tam beneficentium suorum quoumque loco vel tempore videntur aliquando seruanda, cum primum arbor tales in hereditate tua ora Ecclesiastica per se usque disseminat, quibus agrum eum interea operatione fides vestra colentibus ad seculum centum numeris redditum diuina temperie Christi seges valeat peruenire. Tunc uti quæ benedicti eius se passim disseminat profuturo diffundit, vt illud nu quam denegat, quos pro se multo agnoscat: quoniam personarum exemplo sanctissimo, non indiatum aduenit, habet in plurimum quod cororet.
Itaque cum ipso Catholici religionis exortu consistat Galis

XXXVI.

cani in finibus veneranda fides primos diuinitate, & adhuc ad pastorum notitiam tunc in solibus peruenissent Trinitati Dominica Sacramenta (cum videlicet tempore Constantij in Gallijs Ariana Hæresis sub Saturni Arelateni Episcopo grassabatur) ne quid hic minus acquireret, quam in Orbis circulo prædicandam Apostolicam doctrinam: beatum Martinum peregrina de stripe ad illuminationem patriæ dignatus est dirigere, misericorditer consulente: qui licet Apostolorum tempore non fuerit tamen Apostolicam gratiam non effugerit: nam quod desuit in ordine suscipitum est in mercede: quantum sequens gradum illi nihil subtrahit, qui meritis antecellit. Hinc quoque, reuerentissima filia, in vobis congratulamur, redimite surgere superna dilectionis exempla pro optatione diuina: nam declinante tempore saculi venustate, vestri sensus certamine fides reuoluit in flore, & quod veteris reperat algosus stercus, tandem feruentis animi virtutem in alestat ardore.

Sed cum pene eadem venerit ex parte, qua beatum Martinum hac didicimus accessisse, non est mirum, si hîdem interitum deus in opere, quem tibi ducem credimus in te existisse: vt cum es secuta vestigia, saluti vobis complax & exempla, & beatissimum virum in tantum tibi facias efficiam, in quantum partem reijugis habere de mundo. Cuius opinio in vobis præmittente, ita eisdem audientium pietate carissimi fulgere iussisse, vt postquam pronocati polularum animi, diuini ignis sentilia succulentia, rapim selemente in charitate Christi fonte vestri pastoris irrigari, & relicta parentibus, se his magis eligat, quem matrem, facit hoc gratia non natura.

Igitur huius studij vota videntes, gratias clementie superna referimus, qui vobiscum hîdum suum facit voluntati conuelli: quoniam confidimus, quos apud vos iniet colligi vult amplius seruari. Et quia quædam compertimus, Diuinitate propitia, de vestris territoriis ad institutionem vestra regule de fidelitate conuolasse, insipientes etiam vestri petitionis epistolam libenter à nobis exceptam, his Christo audite & remediatoe seruamus, vt licet omnes equaliter, qua ibi conuenient in Domini charitate mansura, desinat inuoluntate confidere, quod videntur libentissimum animo suscepisse: quoniam contemnat non debet, Christo fides, cuius esse, promissa: vianolite nos scitis est, tempus D. E. I. (quod abis) pollet, vt ab eo copulata succedente disperdit amon spualiter defrimus, si qua (sua dicitur) est de locis sacerdotales vestre quæ nationi. Demmo prouidete, cum his in Pictana civitate vestra monasterio muerit fieri, secundum beate memorie domini Calary Arelateni Episcopi consuetudine, nullis vitæ de descendit inueniat: quæ sunt conuolasse, voluntate predicta videntur regis, ne vnius cuius delecto dicitur in crimen, quod apud omnes mixat in honore.

Et idem si quod Deus auertat) aliqua in sena mentis illicitatione succensa ad tanti opprobrii maculam suam præcipit vobis disciplinam, gloriam, & coronam, vt inimi in confilio, sicut hanc ecclesia de Parabis per quoniam in me de clu. In istis monasterij, cum de caris ego ex re perulerit conuolasse & conculanda vili platearum in loco, separata à communione vestra, dicit amathimari vobis fieri. Ita, vt si fortis, Christo relicta, homini valeret uidere, diabolos captiuat: non solum ipso qua refingit, sed etiam in illa, qui ei committitur est, in re aduiter & potius facit, quam manitus, vel quicquid vt hoc fieret, veniente magis quam consilium manifestum, simul vitiose, sicut de illa dictum est, castis iudex, nobis operantibus, peribatur: donec separatione facta, per competentem ecclesiasticis minus penitentiam à loco, quo egressi fuerat, recipi mereretur & amitti.

Adiungit etiam vt eorum, qui nobis quandocumque succurrerunt, sunt Sacerdotes, similes vobis non vultis: eueniant ad illa vobis: & si quod non credimus) aliquid ipsi voluerit aliter, quem vestra delibetis continet, relaxat: nouerit se nobis, in aterni iudice differere causaturus, quia communis est salutis inuestigatio, si quod Christo promittatur, inuoluntate obferatur. Quod vestra determinatione decretum, pro finitatis interu proprio in me sub scriptone credimus vobis andam peruenit: ter à nobis. Christo aspicere datatum, h. Clemens sanctissimi morum Iarum Epistola, huc de dicitis Deo vobis morum facit: le decretum: quibus ad monentur: nostri sig. col. Noi aiores & ipsi ex monachi, & Deo, dicitur vobis.

XXXVII.

XXXVIII.

XXXIX.

XL.

per ex mortuorum abducentes. Quis adeo mentis obtu-

IESU CHRISTI

Annus 360.

IOANNIS PAP. IUSTINIANI IMP. ANNI. ANNI 34.

Sexagesimo supra quingentesimum Domini annus

Intra trigesimum Sicuti in templo fundatum

At non semel tantum sanctorum martyrum benefi-

indigna tantis et tribus elegantia, magnitudine, & fulgore lu-

Non id recens semel in experimento declaratum est,

Quod vero de iudeis mentio facta est non prater-

Quod ad res Occidentalis Ecclesie pertinet, v. timos

Charararis consilium Regu Gallie filium grauer agrotabat

Qui profelli oblati in verbis, exorant ad beati tumulum

IV. MIRACV- LA EXSAN- CTORVM RELIQUIIS

V. IMPOSTV- RA DELI- BRO RE- GONDITO.

VI. THEODO- MIRVS REX SVEVORVM REDDITVS CATHOLI- CVS.

d Greg Tu. miras. S. Martin. li. 1. c. 11. VII.

